elma STIK

št. 8
datum 31. 8. 1975
letnik IX

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI ELME — TOVARNE GOSPODINJSKIH APARATOV IN ELEKTROMATERIALA LJUBLJANA

Poslovanje v prvem polletju leta 1975

V Stiku št. 6 z dne 25. 6. 1975 sem objavil članek »Kako smo poslovali v prvem tromesečju leta 1975«. V tej številki pa bi skušal na kratko opisati poslovni uspeh v prvem polletju 1975 in ga povezati s poslovanjem v I. tromesečju 1975.

Iz poslovanja poročila za I. polletje 1975 leta bomo primerjali naslednje kazalce po tabeli:

	Indeks 74/75 I. pol.	Indeks 74/75 I. trom.
Celotni dohodek	274	133
Porabljena sredstva	315	151
Doseženi dohodek	104	111
Rok in pog. obveznosti	181	183
Vkalkulirani OD	122	132
Ostanek dohodka	41	61

V primerjavi poslovanja v dveh obdobjih, in sicer I. tromesečje 74/75 in I. polletje 74/75 pridemo do naslednjih ugotovitev.

Celotni dohodek in porabljena sredstva sta manjša, dočim vsi ostali kazalci pa večji v primerjavi prvega in drugega obdobja. Dosežen dohodek je večji za 7 %, kar je vzpodbudno in kar pomeni, da smo celotni dohodek dosegli z manjšimi stroški. Zakonske in pogodbene obveznosti so nekaj večje, kar ni tako bistvenega pomena, saj je razlika le za 2 %.

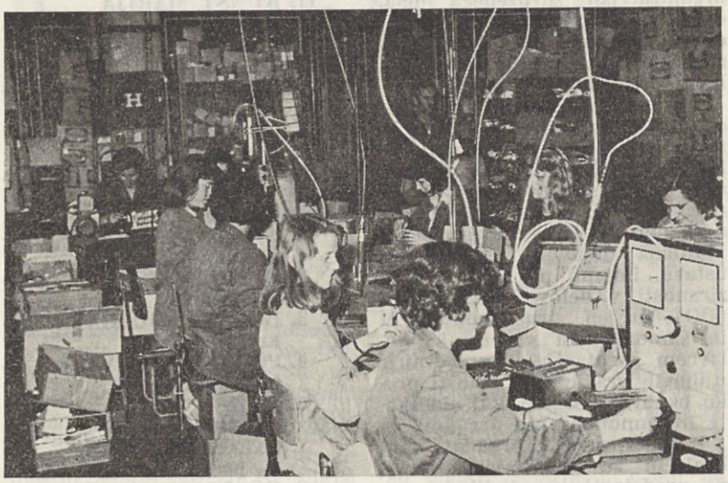

Osebni dohodki so porasli v primerjavi v prejšnjem obdobju za 10 %, kar je zelo pozitivno in nas vzpodbuja tudi v bodoče k večji produktivnosti in večjemu zadovoljstvu. Ostanek dohodka, ki je pravzaprav tudi naša akumulacija, ker od nje zavisi rast in razvrstitev podjetja se je povečal kljub temu, da je glede na lansko obdobje še vedno pod 100 kar pomeni, da lanskoletne ravni še nismo dosegli, z ostankom dohodka še ne moremo biti zadovoljni, kar je stopnja 5,77 % celotnega dohodka, to pa pomeni, da zagotavljamo z njim le malo več kot enostavno reprodukcijo. Iz tega sklepamo, da je bilo poslovanje v primerjavi s prvim tromesečjem nekoliko bolj uspešno, če pa gledamo prvo polletje kot celoto v primerjavi z doseganjem plana, pa pridemo do ugotovitev, da nam kazalci kažejo precejšnjo stagnacijo v poslovanju naše delovne organizacije.

Vukašinovič Milan

Samoupravni sporazum

o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke kovinske in elektro industrije — v javni obravnavi

Skupna komisija udeležencev za izvajanje samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in sredstev za osebne dohodke kovinske in elektro industrije ter obrti SR Slovenije, je na osnovi 10. člena zakona o samoupravnem sporazumevanju pripravila in dala 11. junija 1975 v javno obravnavo samoupravni sporazum o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke.

O tem predlogu sporazuma je, v prejšnji številki STIKA tov. Tršar na splošno seznanil člane OZD »ELMA« o predvidenih spremembah pri delitvi osebnih dohodkov, ki jih predvideva predlog sporazuma. Moj namen je, da širše seznanim zaposlene z vsebino oziroma z nekaterimi pomembnimi in bolj konkretnimi spremembami, ki jih prinaša predlog sporazuma.

S tem predlogom sporazuma bi delavci kovinske in elektro industrije določali in usklajevali:

I. osnove in merila za razporejanje dohodka

II. osnove in merila za delitev sredstev za osebne dohodke

III. nadomestila in dodatki, ki bremenijo osebne dohodke

IV. prejemki in izdatki, ki štejejo med poslovne stroške

V. izplačila, ki se nadomeščajo iz dohodka

VI. namenska sredstva za stanovanjsko izgradnjo in izobraževanje

VII. prejemki oziroma izdatki iz sklada skupne porabe

Ob upoštevanju resolucije o družbeno-ekonomski politiki in razvoju SR Slovenije bi podpisnice po tem sporazumu oblikovale maso osebnih dohodkov na osnovi posebne formule. S pomočjo formule se izračuna indeks poslovne uspešnosti delovne organizacije, ki je faktor za izračun normalnega poslovnega uspeha. Razporejanje dohodka in s tem tudi delitev za osebne dohodke temelji na opredelitvi normalnega poslovnega uspeha. Normalna poslovna uspešnost je dosežena, če znaša indeks poslovne uspešnosti 1,40.

OZD oziroma TOZD morajo v poslovnem letu pri normalnih OD doseči minimalno akumulacijo v višini, kolikor znašajo že sprejete obveznosti iz akumulacije (odplačilo anuitet, za dostavljanje trajnih obratnih sredstev po zakonu, dogovorjena višina skupne porabe, obveznosti do družbene skupnosti itd).

Če bomo podpisniki tega sporazuma, bomo morali v svojem samoupravnem aktu vrednotiti delovna mesta na temelju:

— funkcije delovnega mesta

— delovnih razmer in

— obseg dela

Po predlogu tega sporazuma vrste delovnih mest na temelju funkcije delovnega mesta se delijo in vrednotijo z določenimi indeksnimi vrednostmi. V bodoče bo naša naloga, da bomo vsa delovna mesta v OZD podelili na temelju funkcije delovnega mesta in da bomo vsakemu delovnemu mestu določili indeksno razmerje. Najbolj enostavno delo je ročno delo, ki je v glavnem odvisno od fizično angažiranosti delavca. Delo je organizacijsko in tehnološko vnaprej pripravljeno, delovni postopek se minimalno spreminja.

Tako delo je ovrednoteno z indeksom 1,0. Z največjim indeksnim razmerjem so ovrednotena delovna mesta — delo vodenja, in sicer doktorji z indeksom 5,0.

Delovne razmere se s tem sporazumom vrednotijo z dodatnimi indeksnimi vrednostmi, ki se prištevajo k indeksnim vrednostim delovnih mest po vrsti poklicev, na temelju stopnjevanja pogojev dela (teža dela, toplotno okolje, plini, para, kisline itd). Tudi večji obseg dela oziroma zahtevnost dela od normalnega se vrednoti z dodatnimi indeksnimi vrednostmi, ki se prištevajo k indeksnim vrednostim delovnih mest po vrsti poklica.

Najnižji osebni dohodek delavca, ki opravlja najbolj enostavno delo in dela poln delovni čas v normalnih pogojih ter dosega normalen delovni uspeh, mora znašati najmanj 60 % poprečnega mesečnega osebnega dohodka zaposlenega v SR Sloveniji v preteklem koledarskem letu. Najbolj enostavno delo z

(Nadaljevanje na 2. strani)

Sindikalni organi delovne organizacije ELMA

S krajšo zakasnitvijo bralcem predstavljamo sindikalne organe — člane izvršnih in nadzornih odborov osnovnih organizacij sindikata po temeljnih organizacijah združenega dela, člane delegacij konference sindikata občine Ljubljana-Bežigrad ter člane konference v delovni organizaciji ELMA.

Po ustavnih načelih so delavci ELME organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela (TOZD) in v delovni skupnosti skupnih služb (DSSS). Da bi delavcem bila poleg praktičnega dela omogočena tudi družbenopolitična dejavnost skladno z ustavo, imamo po novi organiziranosti v delovni organizaciji (DO) urejen družbenopolitični in samoupravni sistem, ki delavcem zagotavlja uresničevanje njihovih pravic in dolžnosti preko osnovnih organizacij sindikata in samoupravnih organov.

Samoupravne organe smo bralcem že predstavili, tokrat pa predstavljamo sindikalne organe.

Člani konference sindikata DO ELMA:

1. SADAR STANE — predsednik
2. NOVAK ŠTEFAN — podpredsednik
3. RAVNIKAR FRANC — sekretar
4. PODBORŠEK IVANKA
5. RESNIK ANTON
6. PIVK BOŽA
7. PODBEVŠEK STANE
8. MERŠE ANDREJ
9. KARAKATIČ ANGELA — Lendava
10. CVRKALJ MILKA — Lendava
11. DIMEC JOŽE — Čatež
12. ZUPANČIČ JOŽE — Čatež

Osnovna organizacija sindikata TOZD — Tovarna Črnuče:

1. MOŽINA MARIJA — predsednica
2. ČURIN JOŽICA — podpredsednica
3. VAŠAREVIĆ BETKA — sekretarka
4. PEČAR MARIJA — blagajničarka
5. PLAHUTNIK ANTON
6. ŽAGAR ANA
7. BOGDANOVIĆ VERA
8. DORNIK AMALIJA
9. POJE IVAN
10. LEVEC ŠTEFKA
11. KUNST MARIJA
12. MERNJAK OLGA
13. BENEDIK NEŽKA

Nadzorni odbor:

1. ŽNIDARŠIĆ VIKTOR — predsednik
2. GRADIŠAR VINKO
3. ZUPANČIĆ SILVO

Osnovna organizacija sindikata TOZD — transformatorji:

Izvršni odbor:

1. NOVAK ŠTEFAN — predsednik
2. BUFOLIN JOŽE — podpredsednik
3. BOGATAJ JULKA — sekretar
4. PODBORŠEK IVANKA — blagajničarka
5. ŽUMER CIRIL

Nadzorni odbor:

1. ŠTEFANČIČ JOŽE — predsednik
2. DOLNIČAR JANEZ
3. VODIŠEK VIKTOR

Osnovna organizacija sindikata TOZD — Orodjarna;

Izvršni odbor:

1. VRANJEK ALOJZ — predsednik
2. MERŠE ANDREJ — podpredsednik
3. PODBEVŠEK STANE — sekretar
4. DEMŠAR DUŠAN (starejši) — blagajnik
5. HROVATIN IVAN

Nadzorni odbor:

1. JERAN JANEZ — predsednik
2. ŠPORAR ALOJZ
3. PIRIH VERA

Osnovna organizacija sindikata TOZD — Tovarna Lendava;

Izvršni odbor:

1. KARAKATIČ ANGELA — predsednik
2. GROZNIK VILI — podpredsednik
3. ADORJAN JOŽEF — sekretar
4. ŽIŽEK GIZELA — blagajnik
5. VUGRINEC MARIJA
6. HORVAT ŠTEFAN
7. KIREC MARTIN
8. MAVČEC FRANC
9. SVETEC MARIJA
10. ŠEMOVČAN KATICA
11. VIDA JOŽEF

Nadzorni odbor:

1. NEMEC ŠTEFA — predsednik
2. SOMI MAGDA
3. SOBOČAN ŠTEFAN
5. PAMIČ ALOJZIJA
6. VUK STANKO

Osnovna organizacija sindikata TOZD — Obrat Čatež;

Izvršni odbor:

1. DIMEC MIRKO — predsednik
2. MANDELJC IGNAC — podpredsednik
3. SMRKE VINKO — sekretar
4. KAMIN VINKO — blagajnik
5. MRHAR ANTON
6. BREGAR MARIJA
7. GOLOB MAJDA

Nadzorni odbor:

1. KRAŠEVEC ALOJZ — predsednik
2. GRM SLAVKO
3. MESERKO VILJEM

Osnovna organizacija sindikata — skupne službe;

Izvršni odbor:

1. HRABAR BORIS — predsednik
2. ČERNIVEC JANEZ — podpredsednik
3. PIVK BOŽA — sekretar
4. RESNIK ANTON — blagajnik
5. JOVANOVIĆ MILISAV
6. MATIČIĆ MARIJA
7. MUHIĆ OLGA
8. KOSEM JANEZ
9. MIHELIĆ JOŽICA

Nadzorni odbor:

1. ŠTEBE JANEZ — predsednik
2. ŠPORAR JOŽICA
3. RESNIK IVANKA

Delegati konference sindikata občine Ljubljana-Bežigrad:

1. VERBEC VINKO
2. SADAR ROZKA
3. IGNJATOVIĆ MILE
4. ČERMELJ DAVORIN
5. ŽIMC JOŽE
6. ČAD FRANC
7. RESNIK ANTON
8. PIVK BOŽA

Delegati občinske konference sindikata Lendava:

1. VUK JOŽE
2. ŽIŽEK GIZELA
3. TROJOK JERICA
4. ADORJAN JOŽE

Delegati občinske konference sindikata Čatež:

1. KAMIN VINKO
2. MANDELJ IGNAC
3. DIMEC MIRKO
4. MRHAR ANTON

Ob koncu tega zapisa naj povemo še to, da so bile sindikalne organizacije po TOZD in skupnih službah formirane že 21. do 24. maja, vodstvo teh OOS pa so se konstituirale od 28. do 30. maja letos. Delovanje celotnega sindikalnega aparata v naši DO je sicer že steklo, vendar je še marsikaj ostalo odprto. Vsaka OOS oziroma izvršni odbor posamezne OOS je že imel nekaj sej, prav tako so imeli člani konference sindikata 4 seje. Razen tekoče problematike v TOZD in v DO se bodo OOS morale čimprej lotiti priprave Poslovnika oziroma pravil o organiziranosti in delovanju OOS ter priprave programa dela. Sicer pa bomo še kdaj bralce informirali o dejavnostih OOS oziroma izvršnih odborov OOS po TOZD in v skupnih službah.

Ignac Erhatič

(Nadaljevanje s 1. strani)

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

indeksno vrednostjo 1,0 je ovrednoteno takole: 60 % poprečnega mesečnega dohodka na zaposlenega v SR Sloveniji × indeks 1,0 je enako najnižjemu mesečnemu dohodku za najbolj enostavno delo. Tudi za ostala delovna mesta se na isti način izračuna mesečni osebni dohodek, oziroma z množenjem relativne vrednosti delovnega mesta z izhodiščno vrednostjo, ki je določena za najnižji osebni dohodek se dobi denarna vrednost delovnega mesta, ki je kalkulativna vrednost delovnega mesta.

V predlogu samoupravnega sporazuma so prisotna vsa določila sindikalne liste, ki jih vsebuje tudi naš samoupravni sporazum o osnovah in merilih za delitev dohodka in osebnih dohodkov.

Organi udeležencev za izvajanje samoupravnega sporazuma so:

— Zbor udeležencev, je skupni samoupravni organ, ki ga sestavljajo delegati vseh udeležencev. Vsak udeleženec deligira po enega delegata in namestnika. Vsak delegat ima en glas.

— Skupna komisija, je organ udeležencev za izvajanje samoupravnega sporazuma, šteje 19 članov, ki se volijo za dve leti ter ima predsednika in namestnika.

To so nekatere osnovne značilnosti predloga samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke kovinske in elektro industrije SR Slovenije. Ta sporazum je v javni obravnavi in po sprejemu in podpisu v skladu z določili sporazuma izdelati lastni samoupravni akt o delitvi dohodka.

Karašov Ljuben

Problemi sporazumevanja

Kadar posredujemo sporočilo, naročilo ali nalog drugi osebi ali skupini z željo, da naj jo te — ta sprejme, se zanjo ogreje, navduši in se po njej ravna, pravimo da s to osebo ali skupino komuniciramo. V tem sporočilu ali komuniciranju se odvija proces uspostavljanja stikov in oblikovanja vzdušja razumevanja, kar je sestavni del izmenjavanja vsebine dveh faktorjev — tistega, ki pošilja sporočilo in tistega, ki ga sprejema. Tako moremo reči, da je komuniciranje proces prenašanja informacij z medsebojnim sporazumevanjem za čimboljše in čimhitrejše doseganje ciljev.

Če bi komuniciranje bilo usmerjeno samo v te namene, ne bi nikoli ali pa zelo redko prišlo do težav, ki imajo za naše delo hude posledice. Posamezniki marsičesa ne upoštevajo, ne razumejo. Nekateri posamezniki si v delu z ljudmi prilastijo več kot bi si smeli. Prevzame jih sla po oblasti, obsede jih misel, da edino oni delajo, prav zato skušajo si prilastiti moč nad drugim, ki se ne znajo braniti. Posamezniki si prilaščajo pravico, da ne izbirajo besed, sredstev in načinov za napad na druge in nimajo tega nikoli za žalitev ali prestopek proti osebnosti. Samo skozi »svoja očala« presojajo, kdaj smo občutljivi, prizadeti, užaljeni, ponižani, se odrekamo nalog in smo obotavljivi, če je prizadet naš ponos. Taki ljudje se skrivajo za »načelnostjo in doslednostjo« kot krinko, takrat jim to godi in je v interesu njihove diktatorske narave. Pometajo drugim pred pragom, nesnage pred svojim pa nikoli ne vidijo, ubirajo napačna pota — ribarijo v kalnem. Ti se ne boje delati krivic, ki jih ne našteva nobeden zakon, ali pa se tega tudi zavedajo, ki pa človeku stimulirajo, ponižanja in kale medsebojne odnose.

Našteta dejanja posameznikov imajo lahko vzrok v nezdravi ambiciozni, škodljivi osebnosti, ki ima »nezdrave namene« ali pa so plod neznanja in nesposobnosti osebe za delo z ljudmi.

Takšna »pot do uspeha« je zelo spolzka in se slej ko prej konča z lastnim porazom. Rešitev zanje je v tem, da se jim ne dopusti zasesti delovnih mest, kjer bi lahko škodovali.

Ljuben Karašov

Tov. Sadar, predsednik konference sindikata, na svojem delovnem mestu

Razpis štipendij in šolnin v šolskem letu 1975 - 76

Vsi vemo, da je pri nas fluktuacija delovne sile dokaj visoka. Vzrokov za to je prav gotovo več, med njimi pa ima svoj delež tudi izobraževanje.

Mnogokrat se sprašujemo, kako obdržati delovno silo, ki jo nujno potrebujemo za nemoten potek dela, zagotoviti na nove kadre in glede na naš perspektivni razvoj.

Tudi sistemizacija delovnih mest nas obvezuje, da delavcem, ki že zasedajo delovna mesta, a zanje nimajo ustrezne izobrazbe, omogočimo nadaljnji študij, še posebno če je to v planu izobraževanja in so delavci za študij zainteresirani.

PRIKAZ RAZPISANIH ŠTIPENDIJ IN ŠOLNIN

Vrsta šole	Potrebe	Štipend.	Šolnine	Nerealiz.	Opom.
TSŠ — str.	8	1	2		
TSŠ — grad.	1				razgl. pr. d. m.
TSŠ — elekt.	1				razgl. pr. d. m.
TSŠ — kem.	1				razgl. pr. d. m.
ESŠ	6	3	1	1	
Upr. adm. šola	4	3		1	
Admin. šola	2		2		
Viš. ekon. kom.	2	2			
Viš. ekon.	1		1		
Viš. š. za or. dela	1		1		
Viš. upravna	1				razgl. pr. d. m.
Viš. pravna	1	1			
VEKŠ	2		2		
Prav. fak.	1	1			
Stroj. fak. rač. smer	1		1		
Kem. fak.	1				razgl. pr. d. m.
Str. fak.	5	2	2		
Elek. fak.	1				razgl. pr. d. m.
Met. fak.	1				razgl. pr. d. m.
Skupaj	41	13	12	2	7

Upoštevajoč fluktuacijo, sistemizacijo delovnih mest in perspektivni razvoj naše delovne organizacije, so potrebe po kadrih zelo velike. Sredstva za izobraževanje v višini 1,5 % od bruto OD, od katerih moramo 0,5 % odvesti občinskim skladom za izobraževanje, pa nam ne zadostujejo, saj jih moramo porazdeliti deloma za štipendije in šolnine, deloma pa za funkcionalno izobraževanje (interni tečaji, seminarji, strokovne ekskurzije, predavanja ipd.) ter literaturo.

Na osnovi trenutnih in perspektivnih potreb po kadrih, ki so nam jih posredovali v. d. direktorji TOZD in sektorjev, smo ugotovili, da potrebujemo 41 strokovnjakov, in sicer:

23 strokovnjakov s srednješolsko izobrazbo,

6 strokovnjakov z višješolsko izobrazbo in

12 strokovnjakov z visokošolsko oz. fakultetno izobrazbo.

Prikaz razpisanih štipendij in šolnin:

Pri razpisu štipendij in šolnin smo upoštevali, da bo v obdobju od 1975—1977 zaključilo študij 7 naših štipendistov. Kriterije za dodelitev štipendij in šolnin pa bomo povzeli po samoupravnem sporazumu o izobraževanju in pripravništvu, ki je usklajen z načeli kadrovske politike na območju ljubljanskih občin in po samoupravnem sporazumu o štipendiranju učencev in študentov v občini Ljubljana-Bežigrad, katerega podpisnica je tudi naša delovna organizacija. V ilustracijo naj navedemo še to, da se stroški enega študenta oz. dijaka gibljejo med 1200—1500 din mesečno, štipendije pa znašajo poprečno 542 din. Sicer pa je višina štipendije — po samoupravnem sporazumu o štipendiranju učencev in študentov v občini Ljubljana-Bežigrad — odvisna od uspeha, ki ga dosežejo študentje oz. dijaki v posameznem letniku, in se gibljejo od 350 do 500 din mesečno za učenca srednjih in 450 do 850 din mesečno za študente visokošolskih zavodov.

Boža Pivk

Problematika bolezenskih izostankov

Že v poprejšnjih številkah tega glasila je bila opisana problematika bolezenskih izostankov v naši delovni organizaciji. Seznanjeni ste bili, da je Elma na prvem mestu v Ljubljani po številu bolezenskih izostankov, vsak mesec pa nas tudi naša strokovna služba obvešča, koliko sredstev porabimo mesečno za kritje bolezenskih izostankov. No, pa pustimo številke ob strani in začnimo proučevati ljudi. Zanima nas, kje so vzroki za tolikšne izostanke, kdo so ti ljudje, na kakšnih delovnih mestih delajo, ali so to mlajši ali starejši delavci, koliko dni ostajajo v staležu, ali so to pretežno ženske ali moški, za katerimi boleznimi obolevajo, trajanje le-teh ipd.

Vse te in še druge podatke bomo obdelali s pomočjo elektronskega računalnika. Tako nam bo omogočeno iz obdelanih bolniških listov zbrati določene podatke in iz primerjav ali zbirov le-teh izdelati določen program za sanacijo teh pojavov. Upamo, da bomo s tem dosegli večjo disciplino naših delavcev, kajti današnja miselnost ljudi je usmerjena v cilj — čim manj dela za večjo plačo in druge dobrine. Dobro vemo, da marsikdo obišče zdravnika z namišljeno boleznijo, ker ima pa v prioriteti reševanje svojih problemov, in potrebuje dopust. Ker je letega že porabil ali bi ga porabil kdaj drugič, obstaja še možnost — bolniški dopust in ga izkoristi. Zdravnika kaj hitro prepričamo, da vas boli glava, noga, roka, dobivamo živčne napade, pa uspemo dobiti 2 dni, 3 dni in tudi teden dni, kolikor pač hočemo, potem pa smo spet zdravi kot »ribe«. Toda, kdo lahko trdi, da bolezen traja 1 dan, 2 dni, 3 dni? Ali naš delavec pomisli, da si kmet, ki je odvisen od svojega dela in prizadevnosti, ne upa koristiti »B staleža«, ker se zaveda, da bo zaradi današnjega glavobola jutri slabši dohodek vse njegove družine. Dostikrat pa se zgodi, da je človek resno bolan, pa dela, ko bi resnično moral počivati in se zdraviti. Brezbrižnim delavcem v službi ne pomeni ta slika prav nič, tistim, ki pa so prizadevni, so enaki vsepovsod. Kako naj mati ali oče zahtevata od otroka, da ju bo vse ubogal, da bo v šoli disciplinirana, če sama izkoriščata vse možnosti za pridobitev »svobode od obveznega dela«? Vsako stvar je treba spoštovati, še najbolj pa človeka, toda največ pa takega, ki živi za vse življenje, misli na svoj jutri, njegov, otrokov, sodelavčev... Ne mislite, da želimo s sanacijskimi ukrepi prizadeti res bolne delavce, skušali pa bomo tiste, katerim ni do dela in hodijo k zdravnikom vedno zaradi kakšne »bolezni, ki pa traja nekaj dni«, in ki so ponavadi tudi kvalitetno slabi delavci. S temi ukrepi želimo, da bi bilo psihično vzdušje v delovnih grupah večje, prav tako prijateljstvo in solidarnost, ki navsezadnje vplivajo tudi na naš skupni boljši jutri. Ne nazadnje čestitamo delavcem, ki ne koristijo bolniškega staleža za druge namene kot resnično za bolezen, in si želimo še veliko »povratnikov« ob mizi, kjer se toči čisto vino.

Jana Gostinčar

Ali je posoda pomita v pomivalnem stroju higienična

Medicinska faktulteta Univerze v Luisvillu (USA) je izdelala študijo o higieničnosti ročno pomite posode napram posodi, pomiti v pomivalnem stroju. Pri tem so prišli do naslednjih ugotovitev:

Za osnovo so vzeli zahteve, ki veljajo za restavracije in po katerih ne sme imeti noben kozarec, krožnik, skleda ali drug del več kot 100 klic.

Za raziskavo so vzeli vzorce posode iz gospodinjstev, ki je bila ročno oprana in jih preiskali na prisotnost klic. Število klic je doseglo poprečje 390 klic na kos posode, nekateri vzorci pa so imeli celo do 16 000 klic!

Nato so vzeli iz drugih gospodinjstev vzorec posode pomite v pomivalnih strojih. Tu so vsi kosi odgovarjali zahtevam 74 % kosov ni imelo nobene klice.

Pogoji za to, da ima posoda, pomita v pomivalnem stroju, manj klic, so naslednji:

a) voda v pomivalnih strojih ima višjo temperaturo, kot jo prenesejo roke (50—60° C);

b) voda je pri pomivanju v stroju 4 do 6 krat zamenjana;

c) čistilno sredstvo je močnejše;

d) ni nobene nehigienične brisače;

e) ni nobene nehigienične krtače ali krpe.

Da pa bi bilo pomivanje v stroju še bolj higienično, imajo nekateri stroji, kot na primer KITCHEN AID-SUPERBA tovarne HOBART AG iz OFFENBURGA še tako imenovani »SANI« program. Pri tem programu je zadnja izpiralna voda segreta na 80° C in tako pomivanje zadovolji tudi posebno ostre higienične zahteve.

Povzeto po DE 11/75

Miloš Arko

Spet smo bili v Bašaniji

Kolikokrat smo že poleti šteli dneve: še pet, štiri dni... — pa gremo na morje! Zlasti otrokom je tako štetje pri srcu. Tudi odrasli se radi vedno znova vračamo v Savudrijo. Je že res, da se človek včasih naveliča istega kraja in pomisli: Kaj, ko bi šli enkrat drugam? Potem pa ti postane ob taki misli kar nekoliko nerodno: In zakaj ne v naše Zatišje? Tam smo že skoraj kot doma. Vse že poznamo: sobice, ki jih po malem že načenja zob časa in ki se zdijo ob doraščajočih otrokih vedno tesnejše, restavracijo, ki le redkokdaj razočara, obalo, ki je tudi vsako leto enako nesnažna, morje, po katerem smo koprneli vse dni, ko se je živo srebro povzpelo nad 20° C. Je bilo letos kaj drugače, boljše, slabše? Pravzaprav ne. Le sobe v prvih, najstarejših paviljonih obupno kličejo po obnovi. Nova tla — ne tapisom — pleskanje zidov, tuši v kopalnicah, še nekaj malenkosti, pa bi dopustniške dni naredile še prijetnejše. Sicer pa smo večino dneva prebili na obali ali pred paviljonom v res prijetno urejeni okolici, kjer se je dalo brati, balincati s ploščicami, igrati badminton ali z žogo ali pa kar najbolj enostavno kramljati o mnogočem.

O hrani nič slabega (vsaj kar zadeva našo izmeno), čeprav je bilo precej težav z zasedbo v kuhinji in z ostarelimi napravami. Delo v premajhnem in zato še bolj vročem prostoru je res skrajno naporno in res verjamem, da je težko dobiti primerne ljudi. Vreme nas je imelo rado, saj čez dan ni padla niti kaplja dežja, obenem pa nas ni pestila neznosna vročina. Le morje je bilo eno dopoldne nekoliko bolj sveže zaradi nočne nevihte.

Razvedrilo si poišče vsak po svoje

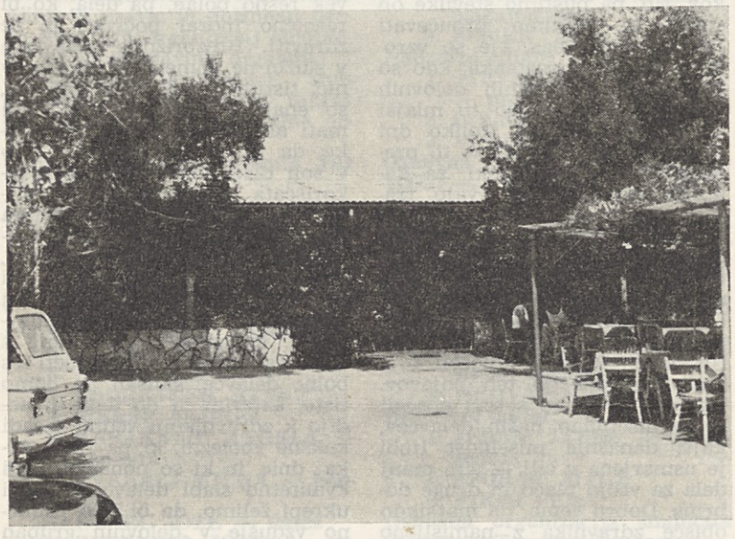

Bašanija, kraj, kjer preživi večina naših sodelavcev svoj dopust

Človek, ki bi na severnem Jadranu zahteval čisto morje, bi najbrž veljal za prezahtevnega. Bili smo zadovoljni, saj nismo doživeli »naftnega napada«, le trave nam je morje nekajkrat nanosilo, da si imel občutek, kot da plavaš v zelenjavni juhi.

Vozniki motornih čolnov so nam zadnje dni šli bolj na živce, saj so zganjali svoje norčije le malo preveč blizu obale in plavalcev.

Obala je bila vse dni polna ljudi in ker še vedno nihče ni namestil koškov za smeti, se te znajdejo na tleh. Ob pogledu na vsakršne ostanke, kot so peške, ogrizki, čiki, embalaža vseh vrst itd., se občutljivejšim rado zatakne v želodcu. Na nesrečo se ravno domačim turističnim delavcem noče! Precej kopalcev naše izmene je hvaležnih članom kolektiva SGP Gorica, da pridno čistijo »svoj« prostor ob hotelu Mojmir, na njem pa smo se potem sončili tudi mi.

Posnemanja vredno! Čiščenje namreč.

Večerno razvedrilo si je krojil vsak po svoje: mlajši na plesiščih ob hotelih, družine na sprehodih po obali do svetilnika, šahisti ob deski, nekateri pa tudi ob televiziji.

Ob teh spominih se vsekakor zavedam, da so v Zatišju letovale družine za znesek, ki bi drugje komaj zadostoval posamezniku, zato smo lahko veseli, da imamo svoj dom in vsako leto deset prijetnih dni ob morju.

Odbor, ki vodi Zatišje, ima pripravljene načrte za razširitev. Upajmo, da bomo že v naslednji sezoni lahko videli rezultate njihovih prizadevanj.

Albert Mizerit

Na izletu

Na eni izmed sej IO OOS ELMA TOZD Tovarna Lendava je bil sprejet sklep, da bo organiziran za člane našega delovnega kolektiva enodnevni izlet v Postojno. Za samo pripravo in organizacijo izleta je bila zadolžena predsednica sindikata tov. Karakatičeva.

Ne bi se rada spuščala v detalje, temveč bi želela poudariti dejstvo, da je imela tov. Karakatičeva že na samem začetku nekoliko težav s prijavljenci. Proti pričakovanju je število prijavljenih naraščalo zelo počasi, tako da je bila le nekaj dni pred izletom zasedba popolna.

Celoten potek izleta je bil poverjen turistični poslovalnici KOMPAS, s sedežem v Murski Soboti. Vsak od prijavljenih je prispeval 10 starih tisočakov, ostale stroške pa je krila blagajna sindikata. V izlet so bili vključeni tudi zakonski tovariši, ki sicer niso člani naše delovne organizacije. Za njih je bilo treba odšteti 15 starih tisočakov — še kar zmerna vsota v primerjavi z današnjo draginjo. V stroške potovanja je bila všteta vožnja, kosilo in vstopnice za ogled jame. Za datum odhoda je bil določen 21. julij ob 4. uri zjutraj.

Pravijo, da se časi spreminjajo, verjetno je že tako, kajti zaskrbljujoče je dejstvo, kako zelo se je spremenila mentaliteta »vandravega« Prekmurca, ki se sedaj tako težko loči od domačega ognjišča, pa čeprav samo za en dan, kot je predvideval »protokol« sindikalnega izleta. Vseeno je bilo zbranih 45 prijav in če izvzamemo tistega, ki je na dan odhoda zaspal, nas je ostalo še vedno dovolj.

Odpeljali smo se izpred naše tovarne, ki je bila zavita v temačno, skorajda oblačno jutro. Vendar nas to ni preveč skrbelo, kajti vodič, ki ga je poslala Kompasova agencija, je takoj hitel dokazovati kako je naš strah zaradi slabega vremena neupravičen. Imel je prav! Že pred Mariborom je jelo sijati toplo sonce, ki nas je predramilo iz jutranje zaspanosti in nas prisililo, da smo prisluhnili vodičevi razlagi o kulturnih in zgodovinskih znamenitostih, ki so spotoma ostajale za nami. V prijetnem razpoloženju smo se ustavili v Trojanah, kjer je vsakdo po lastni želji in počutju okusil zajtrk in okrepčal s pijačo. Za vse to je bilo na razpolago 30 minut, potem pa smo se odpeljali dalje. V Črnučah smo napeto stegovali vratove skozi okna avtobusa, saj bi vsi radi videli našo matično celico združenega dela. Toda krošnje dreves, ki rastejo ob poti so nam to preprečile, zato smo se razočarani zavalili nazaj na sedeže. Našo zamaknjenost je nato okupirala v jutranjem soncu okopana Ljubljana. V akcijo je ponovno stopil vodič in nam v siloviti naglici obrazložil o važnejših zgodovinskih, gospodarskih in kulturnih značilnostih tega lepega mesta.

Okoli osme ure smo že drveli proti 4-pasovni postojnski cesti. Za tiste, ki je še niso videli ali se peljali po njej, je bil to pravi užitek. Čudovita vožnja, čudovita okolica, čudovito vreme in razpoloženje — sploh vse v znamenju čudovitega. Pretežni ženski del potujočih je v mislih hvalil našo farmacevtsko industrijo, ki nam je s svojimi proizvodi omogočila nemoteno potovanje. Zamislite, zlomka, da namesto v prekrasno pokrajino vrtiš oči v vrečko pred seboj! Nezaslišano! Vendar tega ni bilo treba počenjati nikomur, ker sta ga rešila LEK ali pa PLIVA.

Ker cesta ni bila zasičena s kolonami, smo bili že ob 9. uri v Postojni. Čim je šofer parkiral, smo se urno zagnali po stopnišču proti vhodu postojnske jame. Ko smo dobili vstopnice smo se vkrcali na kompozicijo vlaka, ki nas je popeljal v notranjost jame. V začetku je bilo hladno, vendar smo se pozneje že privadili temperaturi, pa čeprav nas je bila večina kar v kratkih rokavih.

Na splošno je postojnska jama nekaj nepozabnega, edinstvenega — nekaj, kar z navadnimi besedami težko opišeš. Ni čudno, da nam jo zavida ves svet! Edina zamera gre le vodiču v jami, ki prehitro oddirja, in če nisi urnih nog, se kaj hitro znajdeš med Angleži, Francozi, Nemci... in potem ne veš kod hodiš in kaj si ogleduješ. Vidiš pač samo kapnike, in če imaš bujno domišljijo še kak užitek več. Večini mojih sodelavcev se je zgodilo prav to, kar sem prej omenila. Skoraj bi se znašla med njimi, če se ne bi s svojim slabim znanjem angleščine pre-

bila med kolono turistov do jugoslovanskega vodiča. Potem je bilo vse v uredu, le tu in tam me je iz neme zamaknjenosti predramila kakšna ledeno mrzla kaplja, ki je priletela z visokega stropa in se raztreščila na moji glavi. Bilo mi je žal, da nisem imela varnostne čelade.

Po več kot enournem tavanju po dvoranah in galerijah, smo se ponovno znašli na postajališču, od koder smo se kmalu odpeljali nazaj na površino.

Imeli smo občutek, da je tokrat sonce grelo še lepše in topleje kot pred vstopom v jamo. Večina naših izletnikov se je mrzlično zagnala h kioskom s suveniri in razglednicami. Po nakupovanju je sledil odmor pod senčniki restavracije in ob 12. uri so nam v notranjih prostorih servirali imenitno kosilo. Po krajšem odmoru, ki ga je vsakdo koristil po svoje, smo se ob 14. uri odpeljali iz Postojne proti Ljubljani in zatem proti Zagrebu. Prvoten namen je bilo potovanje preko Stubice in Krapine, vendar smo načrt spremenili in se ob enotnem soglasju vseh prisotnih odpeljali mimo Otočca pri Novem mestu proti Zagrebu. Med vožnjo se je oglasila pristna prekmurska pesem.

Povem vam, da je Marta pela najlepše in v primerjavi z njenim glasom, Avseniki in Slaki sploh nič ne pomenijo. Ker naš vodič ni imel preveč službenih govorov, nas je zabaval s šalami in dovtipi. Vendar pa sta ga kaj kmalu prekosila Marta in Stanko, ki sta vodila nadvse komične dialoge v pravem dialektu prekmurskih Romov. Zabavali so se vsi potujoči in nihče ni niti za hip pomislil na čas, ki je tako hitro potekal. V Zagreb smo se pripeljali z nekaj kapljami dežja, ki pa nam niso vzele poguma, da se ne bi zapodili v Maksimir, kjer smo si ogledali vse, kar se je v Zoološkem vrtu nahajalo. V en glas smo trdili, da prihodnjič prinesemo s seboj zaščitne maske zaradi smradu, ki se je širil v soparnem ozračju. Prišli smo do spoznanja, da zagrebško atmosfero ne zastrupljajo samo številne tovarne, temveč tudi Zoološki vrt.

Problem tovarniškega dima, ki se vije iz visokih dimnikov, že rešujejo z montiranjem posebnih filtrov; samo pri živalih bo šlo malo težje, ker še takšnih filtrov niso izumili. Pa šalo na stran!

Ogledali smo si mnogo zanimivega, zatem smo se pa še malo okrepčali v prijetni restavraciji nasproti samega ZOO vrta. Sploh sem prišla do spoznanja, da imamo v naši tovarni v Lendavi ne samo pevce in igralce, temveč tudi izvrstne športnike, ki svojo urnost najbolj dokazujejo takrat, ko se je potrebno zapoditi do kakšne mize, kjer si lahko pogasiš žejo. Sicer vlada pri nas precejšnje mrtvilo na kulturnem in športnem področju, vendar se je pokazalo, da manjka samo dober organizator, kajti interesentov imamo dovolj.

Čas, ki smo ga prebili v Zagrebu, nam je minil zelo hitro in ob 19. uri smo se že peljali proti Varaždinu. Ponovno se je razlegala pesem, šala, in ko je razpoloženje doseglo vrhunec, smo se ustavili v Varaždinu — bregu, kjer imajo takšno gostilno, v kateri dobiš pravo odojkovo pečenko in krasne ražnjiče, pa še dobro kapljico povrhu!

Ob takšni večerji si nihče ni mogel kaj, da ne bi zapel ene domače. Pevcev je bilo mnogo, pesmi pa so bile za vse enotne. Prepevali bi najbrž do jutra, če nam ne bi točajka, ki ni bila prav nič v sorodstvu z našim dobrim razpoloženjem, dala vedeti, da je ura že pol enajstih, in da morajo lokal zapreti. Volje nam vseeno ni pokvarila, kajti veselje se je nadaljevalo skozi Varaždin in Čakovec prav do Lendave, kjer smo nekje pred polnočjo pristali in se iskrcali. Poslovili smo se od šoferja in vodiča ter si jima zahvalili za varno vožnjo in prijetno vzdušje. Oba sta izrazila željo, da bi takšno skupino kot je bila naša, ponovno peljala na izlet.

In še nekaj besed za konec! Ves trud, ki je bil vložen v realizacijo izleta je obrodil sadove odločnega počutja in glogljivih medsebojnih odnosov ter čvrstejših tovariških vezi in kolegialnosti. Ni dovolj, da se poznamo samo na delovnem mestu — misliti in sporazumevati enotno in tovariško se učimo tudi na takšnih potovanjih, ki te za trenutek potegnejo iz monotone vsakdanjosti, te popeljejo do novih in koristnih spoznanj, da bi te za tem ponovno vrnila v isto okolje in vsakdanjost, ki ti po tako preživelih trenutkih izgleda nekako drugačna. Medsebojne prijateljske vezi krepimo tudi na tak način.

Kolektiv neke delovne organizacije ne obstoja samo znotraj tovarniške ograje, temveč mora obstojati tudi zunaj nje; in to spoznanje nam je prinesel tudi naš letošnji sindikalni izlet!

Gojič Rozika

Čez tri dole, čez tri gore...

Zapuščamo deževno Ljubljano, še malo in bomo v Sežani. Čakanje, mejne formalnosti in spet čakanje, nato posije sonce in mi krenemo. Adijo, naša ljuba zemljica slovenska, toda ne za dolgo, samo toliko, da malo vidimo, kako živijo ljudje po svetu in če je zemlja res okrogla, nato pa se seveda vrnemo k tebi, ki nas vedno prijazno sprejmeš v svoj objem.

Sonce pripeka, mi pa drvimo po rodovitni in lepo obdelani italijanski ravnini. Za nami so truladunske Benetke, Padova, Verona z večnim spominom na lepo Julijo in njenega Romea, za nami so vinorodna področja in plantažni nasadi sadja in zelenjave. Bližamo se največjemu industrijskemu gigantu severne Italije — Milanu. Prečkamo nešteto cest, podvozov, nadvozov, pred nami so številna križišča, ulice, mnogo ulic in končno center — postaja prvega dne. Popoldne izkoristimo za oglede milanskih znamenitosti: katedrala z 2200 stolpiči in s kripto, v kateri je pokopan Karel Boromejski, galerija Vittorio Emanuele, Scala — svetovno znana opera, ki me je, mimogrede povedano, razočarala, kar se tiče zunanjosti, videli smo še »Zadnjo večerjo« slavnega Leonarda da Vincija, podzemsko železnico in še bi lahko našteval, vendar bodi dovolj, ker nas čaka še dosti zanimivosti.

Po zajtrku se odpeljemo iz Milana. Pokrajina se spremeni. Nič več enolične ravnine, temveč grički, podobni naši Dolenjski, ki pa postopoma prehajajo v vedno večje hribe, kajti bližamo se planinskemu področju. Še malo in že se zapeljemo mimo Coma in že smo v Švici.

Vstopamo v deželo gora in gozdov, v deželo, kjer ima skoraj vsaka dolina svoje jezero, v deželo, v kateri ima marsikateri petičnež svoj bančni konto. Pa pustimo ta razglabljanja financarjem, mi pa si oglejmo deželo samo, ali bolje rečeno, njen osrednji del.

Najprej smo se ustavili v Luganu, lepem letoviškem mestecu italijanske Švice, ki mu pravijo tudi »MINI« Rio de Janeiro, to pa zaradi podobne lege in ostre navpične gore ob jezeru — isto kot na drugi strani oceana.

Peljemo se naprej in vodič nam razlaga: Švica ima 22 kantonov in sedaj se še nekaj vasi lovi, da bi imeli tudi oni svoj kanton. Je dvakrat večja od Slovenije in ima 6 milijonov prebivalcev, od teh je 1 milijon tujcev, ki so tam na začasnem delu. Švica je razdeljena na nemško govoreči del (78 % preb.), francoski del (12 % preb.) in italijanski del (10 % prebivalstva).

Med to razlago se že začenjamo vzpenjati na prelaz Gothard in ko dosežemo vrh, je vreme dobilo pravo podobo vseh naslednjih dni, to se pravi, da je deževalo. Kratek postanek in peljemo se naprej. Morali bi čez prelaz Susten, da bi hitreje prišli v Interlaken, vendar ga zaradi poznih spomladanskih obilnih snežnih padavin še niso očistili. Tako smo morali narediti velik ovinek, da smo prišli na cilj tistega dne.

Interlaken je lepo mestece v osrčju gorskega področja Jungfrau. Naslednje jutro je prenehalo deževati in gorska železnica nas je v dobrih dveh urah pripeljala preko znanega zimsko-športnega središča Wengm na 3454 m visoki plati Jungfranjoch. Resnično, Švicarji so pravi mojstri za tovrstne gorske tehnične umetnine, saj skoraj ni gore pri njih, kamor ne bi peljala gorska železnica ali žičnica. V severni steni Eigerja so izvrtali že pred 60 leti 7 km dolg predor, ki nas je popeljal v sama nedrja mogočne Jungfrau (Mlade gospe — Device — op. p.). Železnica je kljub starosti še vedno rentabilna, ker tega niso naredili kot pri nas z marsikakšnim »hlaponom«, marveč nasprotno — vsako leto prevozi vedno več potnikov (beri: navdušenih turistov). Nazaj grede v Interlaken smo se peljali čez drugi znani turistični center — Gündelwald.

Pot nas je vodila naprej v Luzern, ki leži ob Vierwaldstättskem jezeru in je najlepše mesto v Švici. Nizki mostovi nad vodo in stolpi grajskega obzidja dopolnjujejo lepoto starih zgradb in nizkih uličic.

Naslednja postaja na naši turistični turneji je bil Zürich, ki je največje mesto Švice s 400.000 prebivalci. Leži ob istoimenskem jezeru in je gospodarsko, poslovno in bančno središče Švice, ni pa pustil na meni globljega vtisa, pač zato, ker je mesto veliko in se njegove lepote izgubijo v džungli betona in mestnem vrvežu.

Potovanje nadaljujemo preko kneževine Liechtenstein in njenega glavnega Vadura, ki šteje samo 2.400 prebivalcev. Zato pa je tu vse polno radovednih turistov, ki v tamkajšnjih trgovinicah zapravljajo svoj denar.

Le nekaj kilometrov in zapuščamo Švico in njene naravne lepote ter stopimo, ali bolje, se zapeljemo na avstrijska tla. Naše kolovratenje po svetu se bliža h koncu. Čez prelaz Avlberg se zapeljemo na Tirolsko, proti večeru pridrčimo v Innsbruck.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Pogled iz Interlakna na Jungfrau

Planiranje

Smo v obdobju, ko pripravljamo naš vsestranski srednjeročni in dolgoročni razvoj, zato je nujno, da damo planiranju pomemben poudarek in po naših možnostih neposredno sodelujemo. Ena izmed najpomembnejših komponent, ki nam mora biti navodilo pri planiranju je krepitev samoupravljanja. Planiranje pomeni samoupravno aktivnost s katero delavci lahko neposredno in enakopravno uveljavljajo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice. Samo tak odnos do planiranja je lahko garant, da bomo lahko dosegli učinkovitejše upravljanje celotnega gospodarstva. Cilj našega planiranja je nedvomno večanje družbenega proizvoda celotne družbe. Gotovo je, da planiranje zahteva številne razsežnosti, ki jih že sam pojem planiranja vključuje, zato moramo biti v svojih sredinah pozorni zlasti na vsebinsko kvaliteto planov. S planom se vnaprej sistematično odločamo, kaj bomo delali, kako, kdaj, kdo bo delal in za koga. Pomemben faktor pri planiranju je nedvomno zaposlovanje. Pri tem moramo predvideti, kakšne so naše zunanje in notranje možnosti zaposlovanja v TOZD oziroma delovnih organizacijah. V začetku sem omenil, da pomeni planiranje samoupravno aktivnost, zato je nujno, da v planih najde mesto tudi sama samoupravna organiziranost, in notranje ter zunanje razmerje TOZD in podjetja v smislu razsvetljevanja sedanjega in prihodnjega stanja. Organizacije združenega dela, TOZD, delovne organizacije in sestavljene organizacije združenega dela SOZD so sedaj pred zelo zahtevno in odgovorno nalogo, kajti izdelava srednjeročnega plana za obdobje 1976—1980 bo marsikateremu podjetju povzročilo težave. Sistem družbenega planiranja je iz vsebinskega vidika v naši novi ustavi povsem jasno družbeno in gospodarsko opredeljen.

V celotnem procesu planiranja, v katerem mora biti udeležen sleherni delavec oziroma občan, smo mladi še posebej zainteresirani za čim popolnejše, zlasti pa redno planiranje, da nas ne bi jutri bolela glava, če bomo pustili, da gre mimo nas. Mladinci moramo povsod stati za tistimi predlogi, ki dajejo garancijo, da bo planiranje v duhu krepitve samoupravljanja. Ljudem mora biti omogočeno, da dajejo konkretne predloge za nadaljnji razvoj, na svojem področju ali področju dela drugega dela. Gradiva morajo biti jasno pripravljena. Povsod moramo jasno in odločno povedati, kaj hočemo. Sedaj je veliko možnosti,- da pridemo na dan z najbolj perečimi problemi, kot so stanovanja, vrtci, šole, rekreacijski prostori, štipendije itd. Potem bomo videli kaj lahko realiziramo in kaj ne. Povsod pa se moramo seveda držati vodila, da pri planiranju ne gre za hotene cilje temveč predvsem za cilje, ki jih je možno v določenem obdobju tudi doseči.

Vodišek Viktor

(Nadaljevanje s 5. strani)

ČEZ TRI DOLE, ČEZ TRI GORE...

Prenočimo, si dopoldne ogledamo mesto, ki je polno lepih zgradb, muzejev, sredi mesta je tudi veličasten slavolok, ki ga je dala postaviti cesarica Marija Terezija v čast svojemu sinu Leopoldu, ko se je ženil.

Še zadnja etapa potovanja do domovine. Peljemo se po avto cesti na Brenner in občudujemo njeno arhitektonsko lepoto, saj je večina te ceste zgrajena na viaduktih. Najlepši objekt te ceste je Evropa most — največji cestni most v Evropi (dolg 820 m, višina 190 m).

Nekaj 100 kilometrov vožnje še in približali smo se spet naši ljubi Sloveniji. Carinske formalnosti in že smo v zgornjesavski dolini. Zadnji dan potovanja je vreme spet sončno in pred nami se razprostre vrtoglava Martuljkova skupina. V trenutku smo pozabili na lepote Švice, saj pravi pregovor — povsod je lepo, toda doma je najlepše!

Janko Brezovar

Luzern — v ozadju Pilatus

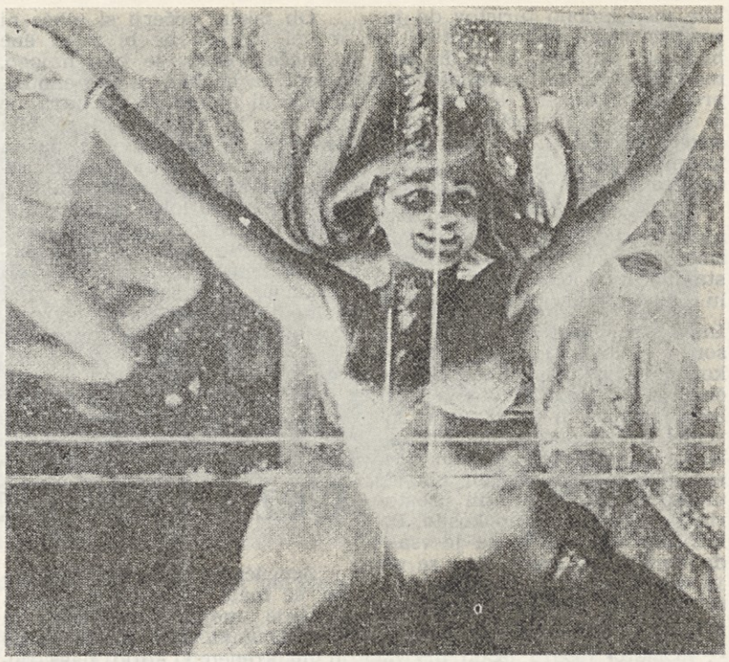

Ste vraževerni?

Ali se ob vražah zabavate ali celo ogorčeno zamahujete z roko, češ, prazna vera je neumnost! Morda pa vas nekje v notranjosti le malo stisne, če pravijo ljudje, da to in to pomeni nekaj slabega. Človek nikoli ne ve, previdnost pa je mati modrosti. Čisto trden najbrž ni nobeden med nami. Če verjamete ali prav nič ne verjamete v vraže — tale test le rešite — pa boste zvedeli, kako je z vami ali kako bo z vami v Elmi.

	DA	NE
1. Če bi se zjutraj zalotili, da lezete s postelje z levo nogo, bi legli nazaj in vstali z desno nogo, da ne bo kaj narobe v službi?	C	A
2. Ali večkrat prebirate podatke o uspešnosti poslovanja tovarne in na le-te dajete kritične pripombe?	C	A
3. Za novo leto sodelavci radi nazdravijo na bolj uspešno leto. Ali upate v uresničitev te zdravice?	C	A
4. Ali verjamete v to, da nekateri sodelavci dobivajo polena pod noge?	C	A
5. Ko greste iz službe, ali nosite pri sebi Elmin izdelek, ki prinaša srečo?	C	A
6. Bi se upali direktorju TOZD povedati resnico v obraz?	C	B
7. Vam je neprijetno, če prekriža vaš predčasni odhod na malico vaš nadrejeni?	C	B
8. Vam je nelagodno, kadar na sestankih organov upravljanja samo prikimavate z glavo vodilnim sodelavcem?	A	B
9. Ponoči se vam je sanjalo, da je tovarna v prvem polletju poslovala z dobičkom 200 milijonov starih dinarjev. Ali boste listali po sanjski knjigi, da bi našli razlago za svoje sanje?	B	A
10. Srečate računovodjo tovarne. Se primete za gumb?	A	B
11. Mislite, da je samo prazna beseda, če nekdo reče, da bo držal »figo«, ko terjamo denar?	A	B
12. Ali verjamete, da so nekatere številke »srečne«, druge pa prinašajo nesrečo?	C	B
13. Ob dveh bi morali zapustiti tovarno pri vratarnici, vi pa imate »slučajno« pri sebi Elmin izdelek. Ali rajši stopite čez ograjo?	B	A

14. Rezultat: Vsak A je vreden 0, vsak B je vreden 1 in vsak C je vreden 2. Seštejete, koliko točk ste si nabrali!

15 do 19 točk: Vraževernost je v vas globoko zakoreninjena. Na naključje še pomislite ne, v vsaki »malenkosti« vidite usodno znamenje. Slutnje se vam seveda velikokrat uresničijo, zato si kar naprej dokazujete, kako prav imate. Za vas bi lahko rekli, da si kar naprej otežujete življenje v Elmi.

9 do 14 točk: Ob vraževernosti se zabavate, malo pa jo jemljete zares že iz navade. Previden človek ste, zato ne marate izzivati usode.

3 do 8 točk: Zelo trezni in razsodni ste. V delovni organizaciji stojite na trdih osnovah. Edino tako boste obdržali »stolček«.

Kadrovska kronika

DIJAKI SPREJETI NA DELO V JULIJU 1975 V TOZD TOVARNO

GALVANIKA
Strgar Miran, na delovno mesto PR galvanizerja
NEKOVINE
Žun Damijan, na delovno mesto posluževalec strojev nekovin
Emerčič Zvone, na delovno mesto posluževalec strojev nekovin
ŠTANCE
Žnidarič Bojan, razporejen na del. mesto štancarja
Zupančič Matjaž, razporejen na delovno mesto štancarja
Primožič Vlado, razporejen na delovno mesto štancarja
MONTAŽA
Kozelj Branko, razporejen na delovno mesto monterja
Žižek Sonja, razporejena na delovno mesto monterja
Starin Magda, razporejena na delovno mesto monterja
Babnik Metod, razporejen na delovno mesto monterja
Žižek Milena, razporejen na delovno mesto monterja
Učakar Milica, razporejena na delovno mesto monterja
Rapoti Marija, razporejena na delovno mesto monterja
Strgar Ana, razporejena na delovno mesto monterja
Orehek Željka, razporejena na delovno mesto monterja
Lenassi Mateja, razporejena na delovno mesto monterja
Pirc Simona, razporejena na delovno mesto monterja
Gradišar Mihaela, razporejena na delovno mesto monterja
Jovanovič Željko, razporejen na delovno mesto monterja
Mirtič Vera, razporejena na delovno mesto monterja
Grmek Irena, razporejena na delovno mesto monterja
Krejan Vida, razporejena na delovno mesto monterja
Češnjevar Ana, razporejena na delovno mesto monterja
Kovačevič Janja, razporejena na delovno mesto monterja
Krejan Meta, razporejena na delovno mesto monterja
Novak Ksenija, razporejena na delovno mesto monterja
DIJAKI NA PRAKSI V JULIJU
Rakar Bojan v tehnološki pripravi proizvodnje
Glažar Brane v tehnološki pripravi proizvodnje
Kesmič Zdravko v projektivni skupini TPP
Tofaj Vito v gospodarski pripravi proizvodnje
DIJAKI NA PRAKSI V JULIJU
Arko Dušan v energetiki
Habič Zvone v orodjarni B.
NOVO SPREJETI NA DELO V JULIJU 1975
KUS — splošni oddelek
Zagrljača Jusuf, razporejen na delovno mesto transporterja
TPP
Pečar Bojan, strojni tehnik, razporejen na delovno mesto v TPP kot pripravnik SS
GALVANIKA
Mitrovič Džordže, razporejen na del. m. PR galvanizerja
MONTAŽA
Falat Jože, razporejen na delovno mesto monterke.
TOZD Transformatorjev
Vončina Borut, na delovno mesto pripravnika
Debeljak Izidor, na delovno mesto PR monterja al. m.
NA PRAKSO
Zaletel Jure v elektro oddelek
NA DELO ZA ČAS POČITNIC V ODDELKU KLJUČAVNIČARJEV
Šteblaj Marjan
TOZD — Čatež
Štrukelj Martina, na delovno mesto vrtalke, delo nastopila 1. 7. 1975.
NA PRAKSO
Bregar Irena, dijakinja ESŠ.
ODŠLI V JULIJU 1975 — TOZD TOVARNA
GALVANIKA
Mitrovič Džordže, PR galvanizer, sam zapustil delo 7. 7. 1975
Jakopin Jože, PR galvanizer, sporazumno razrešen 31. 7. 1975
MONTAŽA
Žnidaršič Marija, monterka, sama zapustila delo 3. 7. 1975
Rokavec Valentina, monterka, sporazumno razrešena 31. 7. 1975
Konc Nada, monterka, sama zapustila delo 31. 7. 1975
ŠTANCE
Vurcer Genovefa, štancarka, sama zapustila delo 10. 7. 1975
NEKOVINE
Vašič Sretan, delavec na stroju, sam zapustil delo 10. 7. 1975
LAKIRNICA
Dabič Mirko, na del. mestu lakirarja, sam zapustil delo 30. 7. 1975
KONTROLA
Jerin Mira, razporejena na delovnem mestu K. kontrolorja, sporazumno razrešena, 23. 7. 1975
DIJAKI ZAPOSLENI ZA ČAS POČITNIC
ŠTANCA
Car Anton, na delovnem mestu štancarja, zapustil delo 7. 7. 1975
Kunaver Vojko, na delovnem mestu štancarja, zapustil delo 19. 7. 1975
Premužič Vlado, na delovnem mestu štancarja, zapustil delo 23. 7. 1975
Žnidaršič Bojan, na delovnem mestu štancarja, zapustil delo 31. 7. 1975
Orel Srečko, na delovnem mestu štancarja, zapustil delo 31. 7. 1975
Koprivšek Bojan, na delovnem mestu štancarja, zapustil delo 31. 7. 1975
Zupančič Matjaž, na delovnem mestu štancarja, zapustil delo 31. 7. 1975
Vavpotič Bojan, na delovnem mestu štancarja, zapustil delo 7. 7. 1975
GALVANIKA
Semenič Goran, na del. mestu PR galvanizerja, delo zapustil 19. 7. 1975
Leskošek Jan, na del. mestu PR galvanizerja, delo zap. 23. 7. 1975
MONTAŽA
Patekar Bojan, na del. mestu monterja, delo zapustil 16. 7. 1975
Strgar Miran, na del. mestu monterja, delo zapustil 17. 7. 1975
Tršar Polonca, na del. mestu monterja, delo zapustila 23. 7. 1975
Sepe Marjana, na del. mestu monterja, delo zapustila 24. 7. 1975
Šibelja Zdenka, na del. mestu monterja, delo zapustila 24. 7. 1975
Žižek Sonja, na del. mestu monterja, delo zapustila 30. 7. 1975
Ošlaj Marjan, na del. mestu monterja, delo zapustil 30. 7. 1975
Kozelj Branko, na del. mestu monterja, delo zapustil 31. 7. 1975
Babnik Metod, na del. mestu monterja, delo zapustil 31. 7. 1975
Glažar Danilo, na del. mestu monterja, delo zapustil 15. 7. 1975
Starin Magda, na del. mestu monterja, delo zapustila 31. 7. 1975
Učakar Milica, na del. mestu monterja, delo zapustila 31. 7. 1975
Žižek Milena, na del. mestu monterja, delo zapustila 31. 7. 1975
Orehek Željka, na del. mestu monterja, delo zapustila 31. 7. 1975
LAKIRNICA
Pestotnik Anton, na del. mestu PR lakirarja, delo zap. 31. 7. 1975
NEKOVINE
Pirc Zvone, razporejen na del. mesto PR del. v nek., delo zapustil 31. 7. 1975
Žun Damijan, razporejen na del. mesto PR del. v nek., delo zapustil 31. 7. 1975
ODŠLI V MESECU JULIJU — TOZD ORODJARNA
Tršar Ana, na delovnem mestu evidentičarke, razrešena sporazumno 23. 7. 1975
ODŠLI IZ PODJETJA V JULIJU 1975
TOZD — Transformatorji
ELEKTRO ODDELEK
Femec Rudolf, na del. mestu monterja, el. m., odšel v JLA 9. 7. 1975
DIJAK ZAPOSLEN ZA ČAS POČITNIC
ODDELEK KLJUČAVNIČARJEV
Šteblaj Marjan, na del. m. PR ključavničarja, z delom prenehal 31. 7. 1975
ODŠLI V MESECU JULIJU 1975 — DSSS
TPP
Rupnik Mitja, na delovnem mestu pripravnik SS
Račič Rajko, na delovnem mestu pripravnik SS, oba sta delo zapustila 31. 7. 1975
ODŠLI V JULIJU 1975
TOZD Lendava
Šimonka Magdalena, delavka, sama zapustila delo 27. 6. 1975
Tkalec Marija, delavka, sporazumno razrešena 31. 7. 1975
Bohnec Ivan, delavec, sporazumno razrešen 31. 7. 1975

Mladim orodjarjem ob odbojki odmor med delovnim časom kar prehitro mine

ZAHVALA

V prometni nesreči je mnogo prezgodaj izgubil življenje moj mož in očka.

Zahvaljujem se za darovano cvetje in denarno pomoč in vsem tistim, ki so ga spremljali na zadnjo pot in mi izrekli sožalje.

Žalujoči žena in hčerka
Joži Hribar

Humor

WC v „Občudovanja vrednih stolpnicah" (glej stik st. 7.)

Kaj me tudi sedaj „Luna nosi"

Izlet - ena od oblik delovanja mladinske organizacije ELMA

Delovanje mladinske organizacije je verjetno težava, s katero se srečujemo ne le v Elmi, temveč tudi v drugih delovnih organizacijah.

V naši tovarni je čutiti močno nesodelovanje mladincev, predvsem z dislociranimi obrati, pa tudi znotraj. Toda kje so vzroki? Mladina danes postaja vse bolj egoistična in nezadovoljna. Le malo je takih, ki stremijo za skupnim ciljem delovne organizacije — ustvarjati pogoje za čimboljši jutri. Edine oblike, ki vsaj peščico mladih privabijo, so trim igre in še največ izleti.

Lansko leto smo organizirali rekreacijski izlet, ki je obsegal trim stezo od Mengša do Mengeške koče, vendar se je iz Elme prijavilo približno 10 mladincev.

No, veliko zanimanja pa naši mladinci kažejo za »prosto rekreacijske izlete«, kot je bil ta, ki smo ga organizirali od 1. do 3. 8. 1975 v Bašanijo. Na izlet smo povabili tudi mlade iz Iskre, tako da nas je bilo zbranih preko 30.

Iz Ljubljane smo odšli popoldne, tako da smo v Bašanijo prispeli ravno ob večerji. Za spanje smo priskrbeli šotore, izposojene pri »Mladem turistu«, postavili pa smo jih na vrtu našega počitniškega doma.

Mladi pa ne bi bili mladi, če si ne bi, četudi po naporni vožnji, privoščili še zabavo v bližnjem hotelu Mojmir. Veselja ni bilo moč zatreti niti po povratku, tako da je morala steči tudi trda beseda.

Pričakovati je bilo, da bomo spali tja do opoldneva, pa smo bili že ob pol sedmih pokonci. Čudno! Doma pa bi spali in spali in potem zamudili službo.

Jutro je bilo lepo, sončno in že navsezgodaj toplo in nas je takoj po zajtrku zvabilo na obalo prečudovitega Jadrana. Nekaterim je ustregel z užitki, drugim pa z bodicami ježkov. Vseeno pa je bil to pravi užitek.

Toda, vsaka stvar ima svoj konec. Tako ga je imel tudi naš izlet. Poslovili smo se od osebja počitniškega doma in se spet odpravili na avtobus. Pot nazaj je bila vsem odveč. Želeli smo si še takih izletov in mladi iz Iskre so že obljubili, da ga bodo prihodnjič organizirali oni.

Dotlej pa »veselo na delo«, da tudi upravičimo žeJo po takih srečanjih ter se ob tej priložnosti zahvaljujemo vsem družbenopolitičnim organizacijam v Elmi za razumevanje in pomoč pri razvijanju močnejše in ideološko krepostne mladine Elme.

Šerif Dogič

Glasilo STIK izdaja delovna skupnost ELMA — tovarna gospodinjskih aparatov in elektromateriala Ljubljana — Črnuče
Ureja ga uredniški odbor, izhaja enkrat mesečno.

Odgovorni urednik: Jože TRŠAR, ing.
Telefon: 343-271, int. 12
Rokopisov ne vračamo.
Tisk: Tiskarna LJUBLJANA v Ljubljani